

Flash Art

no. 32-33

Volume VI - 2014
September - December
CZK 130, € 5,50

THE WORLD'S LEADING ART MAGAZINE **Czech & Slovak Edition**

INEZ VAN LAMSWEERDE

INEZ VAN LAMSWEERDE & VINOODH MATADIN / *Peter Eisenman* /
MICHAL ŠKODA / *Štefan Klein* / BRATISLAVA DESIGN WEEK 2014 /
14. bienále architektury v Benátkách

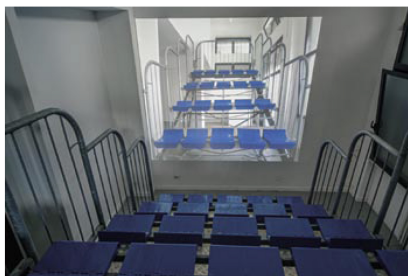
REVIEWS

Pohľad do inštalácie výstavy **The Kennedy Bunker** foto: Dionisio Christoflogianis.

Sofia Třeštková
Mlčení, 2013
tavené sklo, 38 × 38 × 10 cm,
Fundación Centro Nacional del
Vidrio / La Granja, foto: archív
European Glass Experience.

Pohľad do inštalácie výstavy
in the Studio **Iona Németh**
Hľadisko III. Plochav z Ríma pre
Bruce Naumana, 2014
foto: Giorgio Benzi.

REVIEWS

The Kennedy Bunker

REH Transformer / Berlin

Výstava *The Kennedy Bunker* pôsobila na prvý pohľad ako politická demonštrácia. Banery s agitnými nápismi a rôzne vlnky visiace zo stropu vyjadrovali rôzne stanoviská k politickej agende. Za povšimnutie stojí samotný priestor, obložený drevom, dispozíciou pripomínajúci karavan alebo, ak chcete, jaskyňu či bunker. Špeciálny priestor inšpiroval i kurátora, ktorým bol cyprsky umec Nicos Charalambidis. Východiskovou témou bol Kennedyovský bunker dizajn v tajnosti do roku 1974. Kurátor vybral reprezentatívny medzinárodný výber umelcov pracujúcich s politickými témami, nie náhodou sa výstava konala počas voľieb do Európskeho parlamentu. Výrazné boli napríklad diela Olafa Nicolaa, ktorý vytvoril akýsi archív medzinárodných korporácií zaplajúcich mnohé krajiny, manipulujúc ich politickú situáciu. Spomeňme ešte umelcov ako Mostaf Nazr, Eva Mitala, Dionisio Christoflogianis, Ryusuke Kido, Orlando Britto Jimoro, Lia Lapithi či Panos Charalambous.

Na výstavu boli pozvaní i niekoľko slovenských umelcov, v Berlíne pôsobiaci Zorka Lednárová, Juraj Dudáš, Erik Binder a Sviatopluk Mikyša. Sviatopluk Mikyša vystavil inozes s kryštalickými mramorami, v ktorom sa prekrývali dve vesmíry, pracujúce tak s transparentnosťou, prekrývaním. Mikyša poukazyval na prekrývanie sa dvoch vesmírov v zmysle straty citateľnosti, keď jedna vesmír zjeňuje význam prvej a naopak. Erik Binder stavil na jednoduchosť, vystavil dve biele zástavy, jednu s úžľom, slúžiacim ako pripomenka, druhú s prepáleným kruhom. Za týmto hracím gestom možno vidieť ľahú vlnku ako symbol prímeria, však nefunkčnú, ambivalentnú, s prestreženým kruhovým otvorom. Zorka Lednárová sa prezentovala staršou kartografickou prácou *Signs & Locations* (2004) zameranou na analýzu tvorby medzistátnych hraníc.

Výstava bola zaujímavou zhusťenou prehľadkou autorov pracujúcich s politickými témami, avšak podobne, ako sa to občas stáva pri výstavných kurátorovaných umelcami, mohli sme tu vidieť viacero kvalitných a zaujímavých diel, no nahustených jedno cez druhé, čím si vzájomne konkurovali a vo viacerých prípadoch chýbala medzi nimi viditeľnejšia súvislosť.

LYDIA PREŠŤOVÁ

European Glass On The Stage Experience

Fundación Centro Nacional del Vidrio / La Granja

Po svojom prvom kole vo Fínskom múzeu skla (Riihimäki, Fínsko) prichádza výstava *Európska sklárska skúsenosť* do mesta La Granja v španielskej provincii Segovia – od 28. júla do 16. novembra 2014 realizovaná na pôde inštitúcie Fundación Centro Nacional del Vidrio. Tento medzinárodný projekt zameraný na súčasné sklárske umenie si kladie za cieľ prezentovať umelecké remeselné sklárstvo ako nehmotné kultúrne dedičstvo, ktoré je potrebné chrániť a podporovať. Vnikol v rámci spolupráce medzi mestom Benátky, organizáciou Promovetro Murano a Múzeom skla v Murane – Fondazione Musei Civici di Venezia, pod odborným vedením kurátorky Cornelle Lauf.

Výstava je pokračovaním medzinárodnej sňazky, ktorá sa konala v roku 2013 a predstavuje diela mladých umelcov vo veku od 18 do 40 rokov. Nachádzajúca časť výstavy v provincii Segovia, ktorej kurátorkou je Paloma Pastor, predtavi ešte nerealizované skice, ale aj dvadsiatu už realizovaných víťazných prác od autorov z celého sveta, a prináša pohľad na to najlepšie, čo produkujú súčasné sklárske centrá a školy. Väčšie umelci prezentovaní na výstave sa svojím spôsobom prostredníctvom fúkaného skla usilujú o prekračovanie hraníc medzi sochou, umením a dizajnom. Dielo Martina Opla (Slaný, Česká Republika) napríklad evokuje technologický proces fúkania skla – vytvoril lampu inšpirovanú tvarom fúkačskych brádic, ktorá je ukončená rôzne fúkanými sklenenými tvármi. Iní stesňujú tradície fúkania skla z regiónov svojho pôvodu, ako napríklad Rostislav Materka (Česká Lípa, Česká Republika), ktorého práca je založená na princípoch a majstrovstve českých sklárni, alebo Sofia Třeštková (Válašské Mezití, Česká Republika), ktorej dielo reflektuje folklór válaškeho regiónu. Výstava tak môže byť vnímaná aj ako dialóg, v ktorom hlavnú rolu hrajú miestna tradícia, súčasnosť a remeselná zručnosť.

CAMILLA SALVANESECH

The Gallery Apart / Rim

Pod dojemom z titulu *On The Stage* som si predstavila, ako sa *The Gallery Apart* premenia na veľké pódium, na ktorom by diela troch slovenských umelcov boli jednotlivými sočasnými spoločnej choreografie. Tá by sa stala, pod taktovkou kurátorky Lydie Prešťovej, metaforou komplexného vzťahu medzi realitou a jej umeleckou prezentáciou.

Po vstupe do výstavného priestoru stojí návštevník oproti site-specific inštalácii Iony Németh *Auditorium/Hľadisko*, čo je mohutná tribúna so sedadlami obrátanými nie k divákom, ale k zadnej stene, na ktorej je premietaná projekcia tej istej prázdnej tribúny. Vo svojej statickosti, vďaka chýbajúcemu priestoru pre javisko, je dielo reprezentáciou seba samého, radikálnym spôsobom vyjadruje nemožnosť dialógu, patovú situáciu. Týmto sa stáva reflexiou potenciálneho nebezpečenstva zlyhania.

V zadnej časti sály inštalované diela Zuzany Žabkové skúmajú prekážky možnosti komplexného pôsobu z diela. Vo videu *Small Odyssey II* (2011) niekto hrá na klavír, ale jedinú hudbu, ktorú počúv, je zvuk dotyku prstov na klávesnici. *Ich ruf zu dir* (2011) je prekladom piatich hudobných partitúr Bachovej kantáty, zatiaľ čo *For Rose* (2013), s jasným odkazom na alter ego Duchampovej *Rose Sélavy*, konkrétne vizualizuje náročnosť skúšaníkoľvek počúvaná vsumitím vatoých tyčiek na ústí do červených škatuliek, určených pôvodne na odkladanie šperkov.

Aj projekcia troch videí v jednej úrovni pod názvom *Maquette/Maketa* od Andrasa Cséfalvaya oslavuje zánik utópií. Hlavným hrdinom diela je samotný umec, ktorý je zobrazený na strednej projekcii. Stálejšie vykupášeľské myšlienky nadškovca s ambíciou postihnúť všetky funkcie – od reže, cez recitáciu hercov až po architektúru scénického priestoru, zatiaľ čo v bočných projekciách sa objavujú podoby prázdneho hľadiska divadla. Diela tejto výstavy sú emblematické spôsobom, akým sa súčasné výtvarné umelecké vyjadrenie stretáva s inými umeleckými disciplínami, a tým vytvárajú spoločnú dramaturgiu.

MARA ROSA SOSSA